

Szeged, 1932. augusztus 20.

Egyházi Híradó

A szegedi- és ujszegedi ref. egyház hivatalos lapja
Főszerkesztő: Harsányi Pál.   Szerkesztő: Bakó László.

„Az én juhaim hallják
az én szómat és én ismerem
öket és követnek engem: És én örök éle-

tet adok nékik; és soha
örökké el nem vesznek;
és senki ki nem ragadja
öket az én kezemből.“
(Ján. ev. 10. r. 27-28. v.)

XI. évfolyam 1932. 32–33. sz.

TARTALOM :

Vezércikk: *Dr. Ravasz L.*: A nemzeti egység lelke. — II. cikk: *Kiss T.*: Protestáns principiumok. — Hírek. — Ujszegedi Missziói Egyház. — Hirdetések.

A nemzeti egység lelke

Elmondotta *dr. Ravasz László* püspök, az Országos Bethlen Gábor Szövetség szegedi ünnepségén.

Mélyen tisztelt Közönség! A nemzet lelki egységéről szeretnék néhány gondolatot elmondani. Először is arra mutatok rá, hogy ez a kérdés, a nemzet lelki egysége, milyen rendkívül fontos kérdés. A nemzet lelki egysége tulajdonképpen egy nemzet öntudatosságát jelenti, a nemzet öntudatossága pedig előfeltétele annak, hogy egy nemzet helyesen ítéljen, döntsön és minden erejét helyesen és gazdaságosan organizálja. A népekre nézve nagyobb tragikum nem lehet, mint hogy ha bennük a nemzet lelki egysége nincs meg, mint hogyha a nemzet életében olyan jelenség mutatkozik, amelyet az elmeegógyászat a tudathasadás betegségének (szizofrénia) nevez. Az öntudatból egy darab leszakad, különválik, a másikkal szembefordul; ez él igazán és a többi elmállik. A személyiség magva megy így tönkre. A nemzet lelki egységének megbénulásánál is mindig azt tapasztaljuk, hogy az illető nemzet sokkal kevesebb erőt tud fordítani a nagy küzdelmekre, mint másképp fordítana s ez által nem az, aki lehetne.

A nemzet lelki egysége halálosan komoly kérdése minden korszaknak. A magyar mindig akkor bukott el, amikor öntudatának ez a meghasonlottsága bekövetkezett s mindig akkor tudott valamit felmutatni akár aktivitásban, akár passzivitásban, a hősi fokot megérinteni akkor tudta, amikor összes erőit világos öntudatának vezetése mellett koncentrálni volt képes. Ebből az is következik, hogy a nemzet lelki egysége nemcsak a hasznosságának a kérdése, hanem a létjogosultságának a kérdése is. A nemzet méltóságának tulajdonképeni fokmérője. Egy nemzet értéke öntudata egységében és világosságában rejlik, mint ahogyan egy ember szellemi értéke is öntudatának világosságán fordul meg. Egy népnek létjogosultsága az öntudat autonómikus kifejlődésében, tehát lelki egységében gyökeredzik.

A nemzet lelki egységét különböző formában lehet létrehozni. Létre lehet hozni heteronomikus uton és autonómikus uton. Heteronomikus uton jön létre a nemzet lelki egysége akkor, amikor egy nagy parancsoló személyiség, fejedelem, a maga ércakaratóval fogja össze a nemzetnek az egész lelkét; ír neki törvényt, ad neki programot és a maga félelmetes akaratával összeszorítja és fegyelmezi, egységbe hozza. Sajátságos nép a magyar; urnak született, parancsolni szeret. Ebből az következik, hogy en-

gedelmeskedni is tud akkor, amikor egy nála különb és nagyobb urnak kemény vaskezét megérzi a nyakán. A nagy magyar szuverének: Szent István, Nagy Lajos, Mátyás király megmutatták, hogy ez a szétmállott, laza nemzet milyen nagy egységre képes akkor, amikor nála hatalmasabb akarat van felette s parancsol neki. Érdekes dolog az, hogy a letűnt háboru előtti nagy egységes korszak — ama bizonyos félszázad, — mennyire befolyása alatt állott annak az állandó, szívós akaratnak, amelyet Ferenc József egyénisége jelentett a magyar nemzet számára.

A heteronomikus lelki egységnek második formája az, amikor a nemzetet egy hatalmas érzelem megragadja, egységbe fűzi, és viszi magával. Valami egészen meglepő felgyűlése ez a sziveknek, amikor az emberek nem gondolkoznak, csak éreznek. Ha még egyszer végiggondoljuk a 48-as szabadságharcot, azt a nagy lelki összefonódást, azt a magnéziumfénnel való kigyulást, azt a tündöklő és dicsőséges erdőégést, amin akkor mentünk keresztül Kossuth gyűjtőszavának hatására, látjuk azt, hogy ez a nemzet átmenetileg egy nagy érzés, egy nagy mámor, egy nagy lelkesedés hatása alatt mennyire tud egységessé válni.

Azonban ez a heteronomikus lelki egység nem az igazi, nem az ideális. A nemzeti méltósághoz nem az tartozik, hogy kívülről kényszerítsenek rá egy akaratot, hanem, hogy maga tudja kitermelni azt a nagy, összefogó akaratot. Az sem, hogy egy nemzet egy szenvedélyes érzésben váljék egygyé. Nem az érzelmi, hanem az öntudatos, értelmi egység feltétele a megfontolt akarásnak és autonóm erkölcsiségnek. Az autonómikus út az, amely a nemzet lelki egységének megteremtéséhez erkölcsi értelemben jogosult és amely az emberhez igazán méltó. Nem a nagy érzések, a nagy lelkesedések, az elvakult hajrák, a nagy kigyulások, a tömegragályszerűen továbbterjedő érzelmek hullámozása az, ami egy nemzetet igazán és hozzáértően össze tud fogni, hanem az öntudatnak a világossága, az ítéletnek biztonsága, a szellemiség, mint állandó minőség. Államférfiaink közül az állami és nemzeti életnek metafizikai mélységeibe, a szubsztanciába legmélyebben Széchenyi István nézett bele. A nemzet lelki egysége éppen ezért a nemzet öntudatának az egysége és világossága.

Mélyen tisztelt Közönség! Hogy továbbmehessünk és egynéhány, minket nagyon közletről érdeklő kérdést megvilágíthassunk, szükséges rámutatni azokra az akadályokra, amelyek a nemzet lelki egységét veszélyeztetik. Csak egynéhány illusztrációt hozok fel azokra a meghasonlásokra, azokra a szakadásokra, amelyek a nemzet lelki egységének kialakulását veszélyeztethetik.

A legérdekesebb, a legmélyebb, a legradikálisabb meghasonlás egy nemzet életében a nemzetiségi meghasonlás, amelyben a fajnak, a műveltségnek, a nyelvnek, a történelemnek, egyszóval a psychének s ezzel egyúttal a külső életformáknak a teljes szembeállítása jár. Magyarország tragédiája éppen abból következtet be, hogy ez a nemzetiségi meghasonlás egyre mélyebbé, és teljesebbé vált. Amikor aztán jött a nagy világkonfláció, akkor ez a nemzetiségi meghasonlástól sújtott ország szinte magától hullott szét, mert Magyarországon a tiszta magyarfajta alig volt ötven százalék. A töle idegen nemzetiségek pedig úgy voltak földrajzilag elhelyezve, hogy mindegyiknek a nagy nehézkedési központja, a centripetális magva, az ország határán túllévő, de Magyarországgal tőszomszédos, hasonló nyelvű, eredetű és műveltségű állam volt.

A másik rendkívül mély meghasonlás a gazdasági, vagy szociális ellentét. Sokáig élt az emberiség úgy, hogy azt az ellentétet nem vette észre, amely a tőke és a munka között mindkettőnek a természeténél fogva fennáll. Azonban egyszer felfedezte és mihelyt felfedezte, el nem szalasztott egyetlen másodpercet sem, hogy ezt az ellentétet minden rendelkezésre álló és válogatás nélkül igénybe vett eszközzel mélyítse, feszítse és egyre fenyegetőbbé tegye. Így most lehetetlen meg nem éreznünk azt, hogy itt benn Magyarországon is, de rajta kívül az egész világon egy óriási ellentét feszül. A tőke és a munka áll harcban egymással: egy hitetlen kapitalizmus és egy hitetlen kommunizmus néznek farkasszemet egymással. Ez a két látszólag ártatlan gazdasági módszer, a kapitalista termelés és a kollektív termelés tulajdonképpen nagyobb ellentétet jelent, mint amelyet láttunk eddig a történelem folyamán bárhol; nagyobb ellentét az, mint amilyen feloldódott a régi római impérium megbukásával és a népvándorlás beözönlésével; nagyobb ellentét ez, mint két világbirodalom, pld. a franciák és németek harca. A pápaságnak és a császárságnak a harca egészen jámbor kis csevegés és eszmecsere ahhoz képest, amilyen ellentét ebben a gazdasági és szociális ellentétben rejlik. Ha hasonlatot akarok keresni rá a történelemből, akkor azt lehet mondanom, hogy ez ellentét kizárólagos ereje és fenyegető volta felül-

múlja azt az ellentétet, amely az izlám és a keresztyénség között ezeröttszáz éven át fennállott.

Távolról sem mérhető ezekhez az ellentétekhez a felekezeti ellentét. A felekezeti ellentét nem azért nagy, mintha az, hogy az emberek milyen dogmatika és milyen kultusz szerint imádják Istent, magában véve olyan nagy különbséget tenne az emberek között és őket annyira elválasztaná. Mert ha a tenyeremre szűzen, tisztán odaállíthatnék embereket, akik most kerültek ki a történelemnek a kezéből s azt mondanám, hogy te éljed a magad életét ebben a vallásban, te éljed az életedet emebben a vallásban, mindegyik legyen meggyőződve arról, hogy az ő hite egyedül üdvözít, mindegyik hirdesse azt, hogy egy bizonyos kizárólagosság néki a kötelessége; s élnek is ezek az emberek hitüknek teljes átütő erejét: mégis csodálatos békességben megférnének egymás mellett és bizonyos tisztelettel meghajolnának egymás meggyőződése előtt, megbecsüléssel néznék a másíknak vallását, indítást vennének belőle, hogy még jobban, még erősebben éljék a maguk életét és közöttük semmiféle versengés, vagy semmiféle gátlás, meghasonlás fel nem merülne. Az ellentét, amely a felekezetek között van, egytörténelmi örökség; egymással küzdő világoknak átadott, átrakódott következménye. Másfelől pedig az állami életben, a közhatalomban, a javak elosztásában, az érvényesülésben, egyszóval tehát a hatalmi, gyakorlati szférában való elhelyezkedés tekintetében állanak szemben egymással. Meg vagyok győződve, hogyha ezt ki lehetne küszöbölni akkor az a tény, hogy az egyik ennek a bevett vallásfelekezetnek a híve, a másik amannak a felekezetnek a híve, az emberek között nem jelentene nagyobb különbséget, mint az, hogy az egyik szőke, a másik barna, az egyik ilyen művész, a másik olyan művész tehetségekkel van megáldva és mindegyik barátja lenne a másíknak, megértéssel látná a másíknak buzgó hitéletét és élné a saját maga hitéletének a mélységében, erejében annál inkább megerősödve.

Mélyen tisztelt közönség! Ezeket az ellentéteket mi organikus ellentéteknek nevezük a nemzet közéletében. Olyan korszakokban, amikor külső behatások nem érik az egyenletes fejlődést, amikor a nemzedékek nyugodt, csendes hullámveréssel váltogatják egymást, ez az ellentét az életformák bizonyos részletkérdéseire: a hivatalra, a szerelemre, a házasságra és efélékre vonatkoznak főképpen. Emlékezzünk csak a múlt század végének regényirodalmára, ahol állandóan ezeket a kérdéseket tárgyalták. Ahol azonban a korszak külső válságokon ment át, nagy cezúrák következnek be a fejlődés-

ben, ahol az történik meg, hogy a világháború tökéletesen elválasztotta a tegnaptól, ahol az történik, hogy a gazdasági kényszer folytán a feltörekvő új nemzedék nem lehet megöregedő nemzedék, hanem deres fejjel is még megkeseredett fiatalság, amikor nem a húszévest találjuk szembe mi ötvenévesek, hanem a húszéves, a 30 éves, a 40 éves embereknek a seregével áll szemben az 50, 60, 70 éveseknek a serege, amikor itt a jelenlegi világban is ez az ellen-

tét olyan rettentő módon megfeszül, hogy apák és fiaik úgy néznek sokszor egymásra, mintha két ellentétes irányba haladó hajón állnának és érzik, hogy minden pillanatban egyre távolabb esnek egymástól, — meg kell vallani, hogy ez az ellentét a meglévő ellentéteket fokozza, a nagyobb ellentét a kisebbeket bekebelezi s ezzel a tátongó űrt még jobban kimélyíti.

(Folytatjuk.)

Protestáns principiumok

Mi protestánsok, méltán büszkék lehetünk több, mint négyszázéves multunkra, a mely dicső mult nemcsak egy hatalmas reformáló, lelkeket üdvösségre vezérlő, erkölcsöket tisztító mozgalomra mutathat rá, kebelén belül nemcsak mártirokat, hitükért halálig hű, gályarabságra, vagy börtönre elszánt embereket termelt ki, hanem, amely a gyakorlati életben ideálisan becsületes életű, fenkölt gondolkozású, mély vallásos életű, alázatos s mégis az Istenben dicsekedő, független szabad gondolkozású és cselekedetű, fegyelmezett, önzetlen, embertársai javát kereső csodálatos tiszta jellemeket, evangéliumi személyiségeket adott a világnak.

Ha azt a kérdést tesszük fel: hogyan lettek ezek az emberek ilyen öntudatos evangéliumi személyiségekké? Az ő életükből olvashatjuk ki a feleletet: az élő Krisztus evangéliumi iskolájában tanultak meg oly alapelvek, életprincipiumok szerint élni, amelyek azután a protestantizmus jellemző sajátjává váltak.

Bertraud francia theológus »Protestantisme« című művében 4 ilyen jellemző protestáns principiumot sorol fel:

1. a hit általi megigazulás;
2. az ingyen kegyelem általi üdvösség;
3. a szentírás tekintélye;
4. a szabadság, avagy a Szentlélek belső bizonyágtévése az elve.

Lássuk, mit jelentett ez a gyakorlatban. Az igazi protestáns, az evangéliumi keresztény a legelőször is az élete biztosítékát, fundamentumát kereste; lelke nyugtalanságát, üdvösségre való vágyódását akarta nyugvóponttra hozni és a hit általi megigazulás tanában elérte azt. Ez indította őt mély vallásos életre, Istenben vetett hite erősítésére, gyarapítására.

Hogy a megigazulást hogy éri el, az üdvösséget miként nyeri el? Jó cselekedetei jutalmául-e? Az egyháza iránti engedelmesége által-e? Közvetlenül, vagy a papok

közvetítése után-e? Ezekre a kérdésekre a protestáns lelkek megkapták a feleletet az ingyen kegyelem principiumából. És ez a protestáns embert alázatosná és önzetlenné tette. Átérezte, hogy ő érdemtelen ember, aki nagy kegyelemben részesült az Istentől. Tudta, hogy semmi sem az övé, csak sáfárkodásra kapott mindent ajándékba az Istentől. Ezért nem vetette meg a földi javakat, mint az Isten ajándékait, — de igyekezett azt nem önző haszna, hanem Isten és embertársai javára felhasználni.

Arra a kérdésre, hogy a földi, a gyakorlati, a minden napi életére épp úgy, mint lelki életére, üdvössége és az örökélet elérésére, honnan vegye az utasításokat? Egyháza tanaiból, vagy hagyományos szokásai- ból? Erre felelt a szentírás abszolút tekintélyének elve. Ez tette biblikkussá, a szentírást ismerővé a protestáns embert, aki a szentírást nem betűiben, hanem lényegében tisztelte, mint gyarló emberi teremtmények által közölt isteni kijelentések gyűjteményét, amelyből megismerheti Jézus Krisztust s rajta keresztül üdvössége ajándékozóját, élete s mindene abszolút urát, meny- nyei Édesatyját.

Végül arra a kérdésre, hogy a szentírásból általa személyesen felismert igazságok, az azok szerinti élete, megegyezik-e az Isten akaratával? Erre felelt a Szentlélek belső bizonyágtévése az elve, mely szerint minden protestáns ember a saját lelkiismeretére hallgatott minden vitás kérdésben. Ez tette a protestáns embert a szabadság és az egyéni inspiráltság öntudatos képviselőjévé és minden külső földi hatalommal szemben rettenthetlenné. Ezért engedelmeskedett mindeneknél inkább az Istennek, mintsem az embereknek.

Amikor ezeket a csodálatos értékű alapelveket s a szerintük élt hatalmas személyiségeket nézzük s ugyanakkor önmagunkra s különösen a mi korunk protestáns embereire tekintünk, fájdalmas szomorúság

foghatja el szívünket. Nem tudjuk általánosan hasznunkra, életünk javára fordítani a mult tanításait. Ezer és ezer protestáns ember éli le életét e magasztos elvekről mitsem tudva, vagy azokat ki nem használva. Hány ember mitsem törődik lelke üdvössége kérdésével! Önmagában bizakodó és értelmére büszke, s nyoma sincs benne az Isten dolgaival szembeni alázatnak, életében az önzetlenségnek. Ott van a kezünkben a saját nyelvünkön olvasható szentírás, — mily kevesen forgatják, hogy belőle külső-belső életük normáit kijolvassák. Elérkezett a protestáns életben az az idő, mikor nem az egyházat, — mert annak tisztán ragyognak üdvösségre vezérlő principiumai, — hanem a tagjait kell reformálni, akik nem azok szerint élnek.

Protestáns ember tedd le az evangéliumi keresztyén nevet, vagy kezdj egy igazi Krisztus, az élő Ige szerint való életét. Ne csak ismerd, ne csak dicsekedj vallásod magasztos elveivel, de élj is szerinte!

Kiss Tihamér László.

HIREK

Istentiszteletek sorrendje:

Folyó hó 21.-én d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, d. u. 6 órakor hálaadás. — Mindkét alkalommal szolgál: Kiss T. s.lelkész.

Folyó hó 28.-án, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet és úrvacsoraosztás.

Szolgál Bakó László lelkész ágendázik Kiss Tihamér s.lelkész. D.u. 6 órakor hálaadás. (Bakó László lelkész.)

Bűnbánati hét — úrvacsora osztás. Az újkenyérért való hálaadás jegyében folyó hó 28.-án terítjük meg a kegyelem asztalát. A megelőző héten 22-től kezdve, minden d.u. 6 órakor bűnbánati istentiszteletre gyűlünk össze a templomban. Hívunk úgy a bűnbánati hétre, mint az úrasztalához, minden üdvösségéért aggódó lelket s mindenkit, kinek csordultig telve szíve a hálától, amiért az Úr megadta ebben az esztendőben is az újtermést a mindennapi kenyérünkhöz.

Énekek sorrendje:

- Augusztus 20-án, szombaton délután:
Kezdő ének 189. 1.
Főének 189. 2. 3. 4.
Záróének 189. 5.
- Augusztus 21-én, vasárnap délelőtt:
Kezdőének 8. 1. 2.
Főének XIX. 1. 4.
Pred. előtt 32.
Záróének XIX. 5. 6.
- Augusztus 21-én, vasárnap délután:
Kezdőének 139. 1.
Főének 139. 2. 3.
Záróének 139. 4.
- Augusztus 22-én, hétfőn délután:
Kezdőének 18.
Főének 194. 1. 2. 3.
Pred. előtt LXV. 2.
Záróének 194. 7. 8.
- Augusztus 23-án, kedden délután:
Kezdőének 19.
Főének 195. 1. 2. 3.
Pred. előtt LXI. 1.
Záróének 195. 5. 6.
- Augusztus 24-én, szerdán délután:
Kezdőének 20.
Főének 196. 1. 2. 3.
Pred. előtt CXXX. 1.
Záróének 196. 6.
- Augusztus 25-én, csütörtökön:
Kezdőének 18.
Főének 197. 1. 2. 3.
Pred. előtt 260. 3.
Záróének 197. 7.
- Augusztus 26-án, pénteken:
Kezdőének 19.
Főének XXXVIII. 1. 2.
Pred. előtt 263. 1.
Záróének XXXVIII. 5.
- Augusztus 27-én, szombaton:
Kezdőének 20.
Főének 200. 1. 2. 3.
Pred. előtt LXXXVI. 1.
Záróének 200. 4. 5.
- Augusztus 28-án, vasárnap délelőtt:
Kezdőének 10.
Főének 85. 1. 2.
Pred. előtt 7. 6.
Záróének 85. 6.
Úrvacsora előtt 135. 4.
Úrvacsora alatt 205.
Úrvacsora után 210. 1. 2.
- Augusztus 28-án, vasárnap délután:
Kezdőének 214. 1. 2.
Főének 213. 1. 2. 3.
Záróének 213. 6. 7.
- Augusztus 31-én, szerdán délután:
Kezdőének XXXII. 1.
Főének XXXII. 4.
Záróének 34. 2.

A szegedi K.I.E. hírei. Az egyesület a f. hó 7.-ére tervezett kerti ünnepségét a rossz idő miatt kénytelen volt zárt helyiségben, mint előadást megtartani, ugyanaznap este. A szórakoztató műsort — dacára az esős időnek — elég szép számú közönség nézte végig. A Balatonszárszói KIE országos konferencián az egyesületet Benkő Béla főtitkár, Baranyi János, Gallé József KIE vezetőtagok képviselik, akik az ugyanott tartandó ping-pong versenyen is részt vesznek.

Békéscsabai lelkészértekezlet. A békésbányai egyházmegye szokásos évi lelkészértekezletét az idén f. hó 9.-én Békéscsabán tartotta, ahol kb. 20 lelkipásztor jelent meg. Az értekezletet istentisztelet vezette be, — majd dr. Rácz Béla hitoktató-lelkész tartott előadást a predesztinációról, alapos felkészültségről téve bizonyosságot. Hozzászólások és élénk eszmecsere után Gönczy Béla lelkipásztor, e.m. főjegyző beszélt a szegény gondozás kálvini elveiről, mely szerint is ez a munka isteni parancs és egyben egyházi, szervezett, a presbitérium által vezendő tevékenység. Utána dr. Illyés Endre hitoktató-lelkészünk tartott előadást a falusi és városi szegénygondozás gyakorlati módszereiről. A hozzászólások során mind szomorúbb képek kerültek elő a jelen kétségbeesítő nyomorúságáról és a jövő sötét bizonytalanságáról, amely komor rajzokat Harsányi Pál esperes lelkipásztorunk enyhített az ő tiszta optimizmusával, amelyet Istenbe vetett nagy hite és reménysége táplál. Végül az agrár-szociális kérdésekről beszélt nagy érdeklődés mellett Fogarassy Jenő lelkipásztor.

A megjelentek lelkükben gazdag gyarapodást vettek a gazdag értékű előadások során.

Nürnbergi diákok Szegeden. A kecskeméti diákcsera akciójával kapcsolatosan dr. Merétey Sándor főorvos, kecskeméti KIE elnök vezetésével mintegy 20 német diák látogatta meg városunkat és templomunkban áhitatot tartott f. hó 14.-én. A diákok kedves és gazdag benyomásokkal távoztak el körünkből.

ZENEOKTATÁS. Árokszállásy János, egyházunk kántora ezéven is megkezdte zongora, hegedű, brácsa, cimbalom és énekkottatását igen méltányos díjazás mellett. Jelentkezést bármikor elfogad.

A debreceni egyházak a közös strand ellen. A debreceni összes felekezetek közös beadványban kérték a várostól, hogy a Nagyerdőben létesített strandfürdőben a város tegye lehetővé, hogy férfiak s nők külön fürdőzhessenek.

Az egyház szeretetmunkájáról. Dr. Radványi László püspök az egyház szeretetmunkájáról ezeket mondja: A gyülekezeti szeretetmunkásság minden egyházközösségnek elemt kötelessége, akár az igehirdetés, vagy tanítás. Az adakozás a pásztori szeretet külső gyümölcse és eredménye, testvéri szónak, az Igének kenyérré válása. Református istentisztelet adakozás nélkül el sem képzelhető és igazi, ideális református gyülekezetben koldulás nincs, mert a koldulás jelenléte vád a gyülekezet keményszívűsége ellen. De az egyház szociális munkája kell, hogy vonatkozzék a töke és a munka ropant ellentéteinek kiegyenlítésére is.

Lelkipásztorok gyermekeinek pásztorai. A budapesti lelkipásztorok elhatározták, hogy két vidéki református lelkipásztor gyermeknek a neveltetési költségeit egy iskolai évre vállalják. Egyiket a theologia, másikat pedig a középiskolák tanulói közül fogják kiválasztani.

Egy adomány. Özv. báji Patay Gyuláné miskolci földbirtokos az Országos Református Lelkészegyesületnek üdülőtelep céljára 1200 négyszögöles telket ajándékozott a Miskolc melletti Tapolca-fürdőn.

A máramaros-ugocsa református lelkész- és tanítótestület most tartott közgyűlése javasolta, hogy a csehek által elszakított területen is alakítsák meg az Országos Lelkész- és Tanítóegyesületet, valamint felírja a Konventhez, hogy náluk is léptessék életbe a magyarországi új istentiszteleti rendtartást.

Iskolai tanulók faültetése. A kultuszminiszter rendeletet adott ki, mely szerint az alsó-, közép- és szakiskolák növendékeinek minden évben az iskolák környékén, hősök szobránál, temetőben, vagy más alkalmas helyen növendékenként egy-egy diszfát, vagy cserjét kell ültetni s azt egész éven át ápolni. A rendelet célja a családi érzés ápolása, a hősök tisztelete és a növények iránti szeretet felkeltése.

Az erdélyi reformátusok ez évi nagyhe-tüket Zilahon tartják. A zilahi egyházközösség testvéri készséggel vállalta a református nagyhét résztvevőinek elszállásolását.

Még egy templom-árverés. Hoffmann Gusztáv bankháza árverést kért a nyirbalkányi református templomra az egyház néhány ezer pengős tartozása fejében. Az árverés megakadályozására a szükséges intézkedéseket megtették.

Balogh Mátyás volt anti lelkészt ünnepélyes keretek között iktatta be Harsányi Pál esperes új békési lelkipásztori állásába.

Az Isten hajlékának néma köszöntése.

Husz évvel ezelőtt szakadt el egyik alföldi nagy gyülekezetből egy most már élteesebb asszony s azóta a délvidéki Macsvában él, amelynek a környékén hire sincs református templomnak. Ugy hozta a sorsa, hogy husz év óta most látott először református templomot Pancsován. Amikor meglátta, sirva borult falára s megcsókolta a hideg követ.

Ujpest város képviselő testülete az ujpesti református ifjúsági egyesületek munkájának a támogatására négyszáz pengőt utalt ki a folyó évre. A munkás-város példájából sok város és község tanulhatna, hogy nyomoruság idején is milyen fontos az ifjúság vallásos nevelése.

Egy-egy fény a sötétségben. A tolcsvai gyülekezet egyházi épületeit az elmúlt hetekben renoválták közadakozásból. A mai nehéz viszonyok ellenére is több, mint 1000 pengőt adtak össze a hivek erre a célra. — A megszállott felvidéken a vágfarkasdi gyülekezet hat tantermes emeletes iskolát és tanítói lakásokat, a nagymenyeri egyház négy tantermes iskolát, Szentpéteren iskolát és rektorlekást, Madaron szintén emeletes iskolát építenek. Elismerésre méltó növekedés, amikor nálunk a meglévő iskolák is egymásután roppannak össze.

A most lezajlott romániai választások alapján az erdélyi magyar párt 15 parlamenti képviselőt kapott, akik közül az egyik református lelkész.

50 éves református énekkarok. A megszállott felvidéki jánosi és harmaci református énekkarok most ünnepelték fennállásuk 50 éves évfordulóját.

Milyen akadályokkal kell küzdeni az elszakított gyülekezeteknek! A jugoszláviai Hódtság református hivei az iskola-igazgató útján azt a kérelmet terjesztették elő a kultuszminiszterhez, hogy az állami iskolában havonta egyszer istentiszteletet tarthassanak. A terem fűtését és takarítását magukra vállalták. Kérelmüket azonban a miniszter elutasította azzal az indokolással, hogy ezt a tanulók egészségének védelme érdekében nem engedheti meg. A hódtsági reformátusok most újabb kérvényt adtak be a miniszterhez, azzal, hogy a termet istentiszte-

let után nemcsak kitakarították, hanem fertőtleníteni is fogják. Vajjon milyen indokolással fogja a szegény hódtsági atyafiakat ismét elutasítani kérelmükkel a miniszter?

Nagy magyar református ifjúsági konferencia az Egyesült Államokban. Az Amerikai Magyar Református Egyesület, mely egyedüli közös intézménye a több ágra szakadt amerikai magyar reformátusságnak, tábori konferenciára hívta össze az amerikai magyar református ifjúságot. A konferencia július 2–4. napjain folyt le Ligonierban.

Az indiai keresztyénség lélekszáma az utóbbi évtized alatt 4 és fél millióról 6 millióra emelkedett, ami 32.6 százalékos növekedésnek felel meg.

Egy angol keresztyén társaság a fontosabb villamos- és autóbuszvállalatokkal szerződést kötött, melynek értelmében a menetjegyekre bibliai idézeteket nyomtatnak. Rövidesen 100 millió darab bibliai idézettel ellátott villamos- és autóbuszjegy kerül forgalomba Angliában.

Állást keresnek. Három jóra való református asszonytestvérünk bejárónői foglalkozást keres. Egy asszonytestvérünk házzvetőnői vagy bejárónői állást keres. Fehérnemű varráshoz is jól ért. — Egy leány testvérünk irodai alkalmazást keres. Gyors- és gépíráshoz is ért. Érdeklődni lehet a lelkész hivatalban.

Kézimunkázó hölgyek figyelmébe!

Gyapjú és himző fonalakban nagy árleszállítás.

Magyaros és modern kézimunkák elkészítéséhez díjtalan útbaigazítás.

Olcsó klöplicsipke vásár!

MÁRTON ILONA kézimunka üzletében
Gizella-tér 4. Telefon 29-97.

Sveizi órák, ékszerek
részletfizetésre is.

Nagy óra és ékszerjavító műhely

Tóth József

Kölcsey utca 7. Képes árjegyzék ingyen.

UJSZEGEDI MISSZIÓI EGYHÁZ

Istentiszteletek sorrendje:

F. hó 21.-én d. e. 9 órákor istentisztelet
F. hó 28.-án d. e. 9 órákor Ujszegeden (Kiss T. lelkész).

9 órákor istentisztelet Ujszegeden (Teleki S. lelkész); d. u. fél 3 órákor istentisztelet Szőregen (Teleki S.);

d. u. fél 5 órákor istentisztelet Deszken (Teleki S.)

Szeptember 4-én d. e. 9 órákor istentisztelet Ujszegeden (Teleki S. lelkész); d. után 3 órákor istentisztelet Somogyitelepen (Teleki S. lelkész).

Anyakönyveinkből. Megkereszteltettek:

Jan. 6-án Varga Ferenc István, febr. 1-én Hóbingér István Tibor, márc. 13-án Dávid Erzsébet (Szőreg); 27-én Nagy József Sándor (Sándorfalva), ápr. 8-án Molnár Sándor, május 15.-én Grúncsics Rozália Teréz, 22-én Urbán Olga Ida, 29-én Daróczy Ilona (Ujszöreg), június 5-én Tóth Kovács Géza (Somogyitelep), július 7-én Kotormán László, aug. 7-én Kura Ágnes Julia (Sövényháza) »Aki hiszen és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki pedig nem hiszen, elkárhozik«. (Márk 16:16.)

Házasságra léptek: Jan. 10-én Pribék István ref. gy. munkás és Aszalós Erzsébet ref. (Somogyitelep); 30-án Molnár János ref. téglagyári munkás és Szíroki Erzsébet rk., febr. 28-án Fehér András rk. és Erdei Erzsébet ref. (Deszk); május 15-én Rafai János ref. mozdonyvezető és Ujvári Etelka rk. (Sándorfalva), június 4-én Berkó János rk. csendőr tiszth. és Németh Margit ref. (Kistelek). Aug. 14-én Földvári Sándor ref. kéményseprő és Farkas Margit rk. (Somogyitelep). »Teremté tehát az Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt; férfiuvá és asszonnyá teremté őket. (I. Mózes I. 27.)

Eltemették: Jan. 12-én özv. Kandó Jánosné sz. Soós Julianna 70 éves (Somogyitelep); 26-án Pichler Katalin kk. (Somogyi-

telep); 31-én Gál Lidia kk., febr. 15-én Bihari Zsigmond ny. cs. tiszth. 69 éves (Deszk) 24-én Nagy András gazdálkodó 47 éves (Sándorfalva); márc. 4-én Almási Margit kk., 13-án Vas Viktoria kk., 22-én Rác Jolán 35 éves; ápr. 8-án Sziládi Albert kk., 21-én Szabó Imre kk., május 13-án Bordás János kk., 17-én Ohly Péter napszámos 46 éves (Kistelek); 23-án Szabó Erzsébet kk., jun. 5-én Bán Mihály napszámos 26 éves (Kiskundorozsma); 13-án Imoja József földmives 63 éves (Tápé); 19-én Berki Péterné sz. Lukácsi Lidia (Alsótanya); 25-én Meliskó József kk., július 20-án Fodor Istvánné sz. Nemes Teréz 48 éves (Pusztamérges); aug. 12-én Kura Ágnes kk. (Sövényháza); 13-án Balogh Imre kk., 16-án Kádár Mária kk., 17-én Dávid Erzsébet kk. (Szőreg). »Tudjuk, hogy ha a mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökkévaló házuk a mennyben. (II. Kor. 5:1.)

Gázcég városi irodájában

és mintatermeiben gáztakarék-tűzhelyek és autógéisek stb.

havi részletre

Kölcsey-utca 11.

Telefon: 30-62.

Felelős kiadó:

TELEKI SÁNDOR lelkész

Előfizetés: havonként 50 fillér.

Egyes szám ára 15 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ref. lelkészi hivatal, Szeged.

Megjelenik: hetenként szombaton.

Nyomja: a Prometheus-nyomda, Szeged.

KIR. ÜGYÉSZSÉG

H. Széchenyi tér.

us